FMI, Info, Anul II, 2022-2023
Fundamentele Limbajelor de Programare

Suport pentru Examen

1 Algoritmul de unificare

Doi termeni t_1 și t_2 **se unifică** dacă există o substituție Θ astfel încât $\Theta(t_1) = \Theta(t_2)$.
Un unificator Θ pentru t_1 și t_2 este **cel mai general unificator** (**cmgu,mgu**) dacă pentru orice alt unificator Θ' pentru t_1 și t_2, există o substituție Δ astfel încât $\Theta' = \Theta; \Delta$.

Algoritmul de unificare:

	Lista soluție S	**Lista de rezolvat R**
Inițial	$\emptyset$	$t_1 \doteq t'_1, \ldots, t_n \doteq t'_n$
SCOATE	S	$R',\ t \doteq t$
	S	R'
DESCOMPUNE	S	$R',\ f(t_1, \ldots, t_n) \doteq f(t'_1, \ldots, t'_n)$
	S	$R',\ t_1 \doteq t'_1, \ldots t_n \doteq t'_n$
REZOLVĂ	S	R', $x \doteq t$ sau $t \doteq x$, x nu apare în t
	$x \doteq t,\ S[t/x]$	$R'[t/x]$
Final	S	$\emptyset$

$S[t/x]$: în toate ecuațiile din S, x este înlocuit cu t

Algoritmul **se termină normal** dacă $R = \emptyset$. În acest caz, S **conține cmgu**.

Algoritmul este oprit cu concluzia **inexistenței unui unificator** dacă:

(i) În R există o ecuație de forma $f(t_1, \ldots, t_n) \doteq g(t'_1, \ldots, t'_k)$ cu $f \neq g$.

(ii) În R există o ecuație de forma $x \doteq t$ sau $t \doteq x$ și variabila x apare în termenul t.

2 Rezoluția SLD și arbori de căutare

Orice regulă din Prolog de forma `h :- b1,...,bn.` este transformată într-o clauză definită $h \vee \neg b1 \vee \ldots \vee \neg bn$.

Orice întrebare din Prolog de forma `?- q1,..qn` este transformată într-o clauză definită $\neg q1 \vee \ldots \vee \neg qn$.

Rezoluția SLD: Fie KB o mulțime de clauze definite.

$$\text{SLD}\ \boxed{\dfrac{\neg Q_1 \vee \cdots \vee \neg Q_i \vee \cdots \vee \neg Q_n}{\theta(\neg Q_1 \vee \cdots \vee \neg P_1 \vee \cdots \vee \neg P_m \vee \cdots \vee \neg Q_n)}}$$

unde $Q \vee \neg P_1 \vee \cdots \vee \neg P_m$ este o clauză definită din KB în care toate variabilele au fost redenumite cu variabile noi, iar θ este cmgu pentru Q_i și Q.

Fie $Q_1 \wedge \ldots \wedge Q_m$ o întrebare, unde Q_i sunt formule atomice. **O derivare** din KB prin rezoluție SLD este o secvență

$$G_0 := \neg Q_1 \vee \ldots \vee \neg Q_m, \quad G_1, \quad \ldots, \quad G_k, \ldots$$

în care G_{i+1} se obține din G_i prin regula SLD. Dacă există un k cu $G_k = \Box$ (clauza vidă), atunci derivarea se numește **SLD-respingere**.

3 Type checking

Vrem să verificăm dacă o judecată $\Gamma \vdash M : \sigma$ este legală. Pentru aceasta avem două variante:

(i) Găsim tipuri pentru variabilele legate din M și apoi construim un arbore de derivare în sistemul $(\lambda \rightarrow)$.

(ii) Construim un arbore de derivare în sistemul $(\lambda \rightarrow)$ cu constrângeri, construind constrângerile C și verificând la final dacă constrângerile găsite au soluție (adică dacă există un unificator pentru ele).

Sistemul $\lambda\!\rightarrow$	**Sistemul $\lambda\!\rightarrow$ cu constrângeri**
$\Gamma \vdash M : \sigma$	$\Gamma \vdash M : \sigma \triangleright C$
$\dfrac{}{\Gamma \vdash x : \sigma}\ (var)$ dacă $x : \sigma \in \Gamma$	$\dfrac{}{\Gamma \cup \{x : \tau\} \vdash x : \sigma \triangleright \{\sigma \doteq \tau\}}\ (var^*)$
$\dfrac{\Gamma, x : \sigma \vdash M : \tau}{\Gamma \vdash (\lambda x : \sigma.\, M) : \sigma \to \tau}\ (\to_I)$	$\dfrac{\Gamma, x : \sigma \ \vdash\ M : \tau' \ \triangleright\ C' \qquad C = C' \cup \{\tau \doteq \sigma \to \tau'\}}{\Gamma \vdash (\lambda x : \sigma.\, M) : \tau \triangleright C}\ (\to_I^*)$
$\dfrac{\Gamma \vdash M : \sigma \to \tau \quad \Gamma \vdash N : \sigma}{\Gamma \vdash M\,N : \tau}\ (\to_E)$	$\dfrac{\Gamma \vdash M : \tau_1 \triangleright C_1 \quad \Gamma \vdash N : \tau_2 \triangleright C_2 \qquad C = C_1 \cup C_2 \cup \{\tau_1 \doteq \tau_2 \to \tau\}}{\Gamma \vdash M\,N : \tau \triangleright C}\ (\to_E^*)$
σ, τ variabile de tip	$\sigma, \tau, \tau', \tau_1, \tau_2$ variabile de tip